

Wajechi 5781 Jissochor und Sewulun – Quellen

דברים פרק לג

(יח) ולזבולן אמר שמח זבולן בצאתך ויששכר באهلיך: (יט) עמים הר יקראו שם זבחו זבחי צדק כי שפע ימים יגנכו ושפנוי טמוני חוץ:

בראשית ר'בה [מט, יג]: זבולן לחוף ימים ישכון, הרי זבולן קדם ליששכר שכן מיחסון יששכר זבולן, ולמה כן אלא שהוא זבולן עוסק בפרקמטייא ויששכר עוסק בתורה, זבולן בא ומאללו לפיכך קדמו, עליו אמר הכתוב (משל' ג) עץ חיים היא למחדzikים בה, יששכר כונס זבולון מביא באניות ומוכר ומביא לו כל צרכו, וכן משה אומר (דברים לג) שמח זבולון בצאתך, למה שיששכר באهلיך שלך הן שעת מסיעו לשב בהן. ד"א יששכר חמור גרם, חמור גרם אותו וכי מנין היהתה לאה יודעת שבא יעקב אלא נח הק חמור ושםעה קולו ויצאת לקראותו,

ילקוט שמעוני ויצא: אמר ר' אליעזר מאי דכתיב וישכב עמה בלילה הוא [ל, ט"ז] מלמד שהקב"ה סיע באתו מעשה שנאמר יששכר חמור גרם חמור גרם ליששכר:

ותאמר להאה נתן אלהים שכרי [ל, י"ח]: יששכר תשיעי לשבטים והוא הקריב שני למלך שנא' ביום השני הקריב נתנאל בן צויר מפני מה שהיה בן תורה הה"ד ומבני יששכר יודע בינה לעתים לעיבורין, ראשיהם מאותים ראשי סנהדריות היה שבט יששכר מעמיד וכל אחיהם על פיהם מסכימים הלכה על פיהם והוא מшиб להם הלכה למשה מסיני וכל השבח הזה מנין לו מזבולון שהיא עוסקת בפרקמטייא ומאליל את יששכר שהוא בן תורה הה"ד זבולון לחוף ימים ישכון וכשבא משה לברך את ישראל הקדים ברכות זבולון ליששכר הה"ד שמח זבולון בצאתך ויששכר באهلיך ממה שיש שכר באهلיך ו"א יששכר באהלי זבולון:

מה ראה יעקב אבינו שברך זבולון אחר יהודה והלא יששכר גדול ממנו, אלא צפה אבינו יעקב וראה שעתידה ירושלים ליחרב ועתידה סנהדרין שתעתקר ממקומה משפטו של יהודה ולקבוע בחלוקת של זבולון לפי שבתחלת גلتה סנהדרין וישבה לה ביבנה ומיבנה לאושא ומואשו לשפרעם ומשפרעם לבית שערם ומבית שערם לצפורי וצפורי היא חילקו של זבולון ואח"כ גلتה מצפורי לטבריא א"ר יוחנן טבריא היא משלמת למשיח שנאמר וגוי.

בראשית ר'בה : ד"א יששכר חמור גרם, פרותיו (פירותיו) של יששכר גסין היו והוא שבתו של זבולון נטול מהם ופרש בים והוא אומות העולם רואין אותן וمتמיין עליהם והוא אומרים להם ישראל על אלו אתם מתמיין אלו היותם רואים לאדוניהם של אלו עוסקין בתורה היה לכם להתמה עליהם והרבה גרים היו בהם וمتגירים.

ילקוט שמעוני: עמים הר יקראו [lag, יט], מנין אתה אומר שהיו אומות ומלכיות מתכנסות ובאות לפרקמטייא של ארץ ישראל והם אמורים הויאל ונצערכנו ובאו נלך ונראה פרגמטייא של יהודים מה טיבה ועלין לירושלים וראוין את ישראל שעובדין לאל אחד ואוכלים מאכל אחד לפי שעובדי אלילים לא אלהו של זה כלוחו של זה ולא מאכלו של זה כמאכלו של זה והם אומרים אין יפה להדבק אלא באומה זו, מנין אתה אומר שאין זוין ממש עד שמתגירים ובאים ומרקיבים זבחים ועלות ת"ל שם זבחו זבחי צדק.

רבי אליעזר ורבי שמואל בר נחמן, רבי אליעזר אומר כל השבטים הנקו יתירות ושבתו של יששכר לא הניח יתירות.